

INSPEKCJA WETERYNARYJNA
Powiatowy Lekarz Weterynarii
we Włoszczowie

Włoszczowa , dnia 09.03.2012 r.

PLW.0712/ 2 / 2012

PAN
ZBIGNIEW MATYŚKIEWICZ
STAROSTA WŁOSZCZOWSKI

INFORMACJA POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARII WE WŁOSZCZOWIE O
STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNO –WETERYNARYJNEGO
W POWIECIE WŁOSZCZOWSKIM w 2011 roku .

1. Zadania Inspekcji Weterynaryjnej.

Celem działania Inspekcji Weterynaryjnej jest ochrona bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego oraz ochrona zwierząt i ochrona zdrowia zwierząt . W ramach tej funkcji wspierany jest rozwój obszarów wiejskich , podejmowane są działania ukierunkowane na wzrost konkurencyjności gospodarstw rolnych, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich oraz poprawę jakości produkcji i produktów rolnych .

Główne obszary działania Inspekcji Weterynaryjnej to:

- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych oraz biologicznych czynników chorobotwórczych (zoonoz),
- badania kontrolne zakażeń zwierząt,
- monitorowanie chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz związanej z nimi oporności na środki przeciw drobnoustrojowe u zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach;
- nadzór nad przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie,
- nadzór nad wprowadzaniem na rynek zwierząt,
- nadzór nad zdrowiem zwierząt przeznaczonych do rozrodu oraz jakością zdrowotną materiału biologicznego (pozyskiwanie i przechowywanie), jaj wylęgowych drobiu i produktów akwakultury,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt - dobrostan zwierząt (ochrona zwierząt w chowie i hodowli, w transporcie i podczas uboju),
- nadzór nad przestrzeganiem zasad identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczaniem zwierząt,
- prowadzenie kontroli weterynaryjnej w handlu i wywozie zwierząt oraz produktów,
- ustalanie warunków i nadzór nad eksportem z podmiotów będących pod nadzorem IW do krajów trzecich,
- nadzór nad bezpieczeństwem produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym nad wymaganiami weterynaryjnymi przy ich produkcji, umieszczaniu na rynku oraz sprzedaży bezpośredniej,
- badanie zwierząt rzeźnych oraz produktów pochodzenia zwierzęcego,
- prowadzenie monitoringu żywności, tj. monitorowania substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego,
- nadzór nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem pasz łącznie z produkcją pierwotną (zboża), nad stosowaniem pasz leczniczych , prowadzenie monitoringu pasz,
- nadzór nad pozyskiwaniem i zagospodarowywaniem ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego nie przeznaczonych do konsumpcji przez ludzi (utyliczacja),
- zarządzanie systemami informatycznymi w Inspekcji Weterynaryjnej

2. Kadry Inspekcji Weterynaryjnej w powiecie włoszczowskim.

W skład Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Włoszczowie wchodzi:

1. zespoły oraz samodzielne stanowisko pracy :
 - a. zespół do spraw ochrony zwierząt oraz zdrowia zwierząt ,
 - b. zespół do spraw bezpieczeństwa żywności , pasz oraz ubocznych produktów zwierzęcych,
 - c. zespół do spraw finansowo – księgowych oraz administracyjnych,
 - d. samodzielne stanowisko do spraw obsługi prawnej.

W Powiatowym Inspektoracie Weterynarii we Włoszczowie zatrudnionych jest 13 osób ,w tym 6 inspektorów , główna księgowa , referent finansowo –księgowo- kadrowy 1 osoba , starszy referent administracyjny -1 osoba , radca prawny , informatyk oraz tzw. stanowisko pomocnicze 1 osoba.

Pracą Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Włoszczowie kieruje Powiatowy Lekarz Weterynarii.

3. Prawodawstwo weterynaryjne

Inspekcja Weterynaryjna realizuje nałożone na nią zadania w oparciu o przepisy prawa krajowego oraz wspólnotowego , w szczególności :

a) prawo krajowe:

- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o **Inspekcji Weterynaryjnej** (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 – tekst jednolity, z późn. zm),
- ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o **produktach pochodzenia zwierzęcego** (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o **bezpieczeństwie żywności i żywienia** (Dz. U. Nr 171, poz. 1225 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o **ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt** (Dz. U. z 2008 r. Nr 213 , poz.1342 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 grudnia 2003 r. o **kontroli weterynaryjnej w handlu** (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o **systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt** (Dz. U. z 2008 Nr 204, poz. 1281 z późn. zm.),
- ustawa z dnia z dnia 21 sierpnia 1997 r. o **ochronie zwierząt** (Dz. U. z 2003 r. Nr 106 poz. 1002 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o **paszach** (Dz. U. Nr 144, poz. 1045),
- ustawa z dnia 6 września 2001 r. **Prawo farmaceutyczne** (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 33 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o **organizmach genetycznie zmodyfikowanych** (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 233),
- ustawa z dnia 21 stycznia 2005 r. o **doświadczeniach na zwierzętach** (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.),

Jednocześnie do ww. ustaw wydano kilkaset aktów wykonawczych w formie rozporządzeń Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw zdrowia, ministra właściwego do spraw środowiska i ministra właściwego do spraw administracji, jak również 2 zarządzenia ministra właściwego do spraw rolnictwa.

b) akty prawa Unii Europejskiej, w szczególności :

- rozporządzenie Rady (WE) nr 1255/97 z dnia 25 czerwca 1997 r. dotyczące kryteriów wspólnotowych dla miejsc postojów oraz zmieniające plan trasy określony w Załączniku do dyrektywy 91/628/EWG,
- rozporządzenie Rady Nr 2377/90 z dnia 26 czerwca 1990 r. ustanawiające wspólnotową procedurę dla określania maksymalnego limitu pozostałości weterynaryjnych produktów leczniczych w środkach spożywczych pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2629/97 z dnia 29 grudnia 1997 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 820/97 w zakresie kolczyków, rejestrów i paszportów w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 494/98 z dnia 27 lutego 1998 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 820/97 w odniesieniu do stosowania minimalnych sankcji administracyjnych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,
- rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 820/97,

- rozporządzenie (WE) nr 999/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiające przepisy dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych pasażowalnych encefalopatii gąbczastych,
- rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności i ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności,
- rozporządzenie (WE) nr 998/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie wymogów dotyczących zdrowia zwierząt stosowanych do przemieszczania zwierząt domowych o charakterze niehandlowym i zmieniające dyrektywę Rady 92/65/EWG,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1082/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. ustanawiające szczegółowe zasady w celu wykonania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie minimalnego poziomu kontroli przeprowadzanych w ramach systemu identyfikacji i rejestracji bydła,
- rozporządzenie (WE) Nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy,
- rozporządzenie (WE) Nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczące możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniające dyrektywę 2001/18/WE,
- rozporządzenie (WE) Nr 1831/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt,
- rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność,
- rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 z dnia 17 grudnia 2003 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestrowania owiec i kóz oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 i dyrektywy 92/102/EWG i 64/432/EWG,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 136/2004 z dnia 22 stycznia 2004 r. ustanawiające procedurę kontroli weterynaryjnej we wspólnotowych punktach kontroli granicznej dotyczącą produktów przywożonych z państw trzecich,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczące przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 745/2004 z dnia 16 kwietnia 2004 r. ustanawiające środki w odniesieniu do przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia,
- rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych,
- rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenie (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 911/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonujące rozporządzenie nr 1760/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie kolczyków, paszportów i rejestrów
- rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającym dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 37/2005 z dnia 12 stycznia 2005 r. w sprawie monitorowania temperatur w środkach transportu, podczas magazynowania oraz składowania głęboko mrożonych środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 stycznia 2005 r. ustanawiające wymagania dotyczące higieny pasz,
- rozporządzenie (we) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni, zmieniające dyrektywę Rady 91/414/EWG,

- rozporządzenie Komisji (WE) nr 644/2005 z dnia 27 kwietnia 2005 r. ustanawiające specjalny system identyfikacji bydła trzymanego w celach kulturalnych i historycznych w oficjalnie zatwierdzonych gospodarstwach, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1003/2005 z dnia 30 czerwca 2005 r. wdrażające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia powszechnego występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2160/2003,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych,
- rozporządzenie Komisji WE nr 2074/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające środki wykonawcze w odniesieniu do niektórych produktów objętych rozporządzeniem (WE) nr 853/2004 i do organizacji urzędowych kontroli na mocy rozporządzeń (WE) nr 854/2004 oraz (WE) nr 882/2004, ustanawiające odstępstwa od rozporządzenia (WE) nr 852/2004 i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2075/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące urzędowych kontroli w odniesieniu do włosieni (*Trichinella*) w mięsie,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 2076/2005 z dnia 5 grudnia 2005 r. ustanawiające środki przejściowe do celów wdrożenia rozporządzeń (WE) nr 853/2004, (WE) nr 854/2004 oraz (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 853/2004 oraz (WE) nr 854/2004,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1003/2005,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1505/2006 z dnia 11 października 2006 r. wdrażające rozporządzenie Rady (WE) nr 21/2004 w zakresie minimalnego poziomu kontroli prowadzonych w związku z identyfikacją i rejestrowaniem owiec i kóz,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w artykułach spożywczych,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1882/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające metody pobierania próbek i analizy do celów urzędowej kontroli poziomu azotanów w niektórych środkach spożywczych,
- rozporządzenie Komisji (WE) nr 1883/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustanawiające metody pobierania próbek i metody analizy do celów urzędowej kontroli dioksyn i dioksynopodobnych polichlorowanych bifenyli (PCB) w środkach spożywczych.

Dodatkową podstawą działania Inspekcji Weterynaryjnej o charakterze norm wewnętrznych są **plany gotowości zwalczania chorób zakaźnych zwierząt** wydane na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Plany gotowości opracowane zostały dla zwalczania następujących chorób zakaźnych zwierząt:

- pryszczycza – FMD,
- klasyczny pomór świń – CSF,
- choroba pęcherzykowa świń – SVD,
- gąbczasta encefalopatia bydła – BSE,
- afrykański pomór świń – ASF,
- rzekomy pomór drobiu – Newcastle Disease,
- wysoce zjadliwa grypa ptaków – Highly pathogenic avian influenza,
- wirusowa posocznica krwotoczna ryb łososiowatych – VHS.
- choroba niebieskiego języka,
- influenza ptaków.

Ponadto Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w 2011 r. realizował następujące działania mające na celu:

I. Monitorowanie występowania chorób zakaźnych zwierząt, takich jak:

1. choroba Aujeszkiego u świń,
2. bruceloza u bydła ,
3. enzootyczna białaczka bydła ,
4. gruźlica bydła,
5. bruceloza owiec i kóz,
6. salmonelloza w stadach kurcząt brojlerów oraz niosek - gatunku kura (*Gallus gallus*) ,
7. klasyczny pomór świń u świń i dzików,

8. choroba pęcherzykowa świń,
9. choroba niebieskiego języka u owiec i bydła,
10. gorączka Q u owiec i kóz,
11. IBR-IPV u bydła,
12. wścieklizna lisów wolno żyjących,
13. pryszczycza bydła,
14. gąbczasta encefalopatia bydła .

II. W 2011 roku na terenie powiatu włoszczowskiego kontynuowano realizację Programu zwalczania Choroby Aujeszkiego u świń, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń (Dz. U. z 2008r. , Nr 64, poz. 397 z późn. zm.). Przewidywany czas realizacji programu to lata 2008 -2013. W programie uczestniczą gospodarstwa , dla których istnieje obowiązek rejestracji zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt . Udział hodowców i producentów świń w programie jest obowiązkowy. Głównym celem wprowadzenia programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej od tej choroby. Realizacja programu w konsekwencji ma umożliwić swobodny handel trzodą chlewną z państwami, które są wolne od choroby Aujeszkiego lub w których jest realizowany program zwalczania tej choroby . Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE państwa , które nie są wolne od choroby Aujeszkiego lub które nie prowadzą programu zwalczania choroby mają zakaz handlu z państwami członkowskimi Unii Europejskiej lub ich regionami , które spełniają powyższe warunki .

W roku 2011 priorytetem było utrzymanie statusu stad wolnych od wirusa choroby Aujeszkiego w stadach, które pomyślnie przeszły cały cykl badań i można potwierdzić skuteczność prowadzonych działań, ponieważ w roku 2011 nie zanotowano na terenie powiatu włoszczowskiego żadnego nowego przypadku zakażenia świń wirusem choroby Aujeszkiego.

III. Urzędową kontrolę środków żywienia zwierząt w zakresie nadzoru Inspekcji Weterynaryjnej na rok 2011 – przygotowano zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej .

IV. Wykonanie programu badań kontrolnych obecności substancji niedozwolonych oraz pozostałości chemicznych, biologicznych i produktów leczniczych u zwierząt i w żywności pochodzenia zwierzęcego na 2011 r.

Został zrealizowany plan badań kontrolnych w kierunku pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt żywych, produktach spożywczych pochodzenia zwierzęcego, w paszach i w wodzie przeznaczonej do pojenia zwierząt. W 2011 roku – pobrano do takich badań 75 próbek zgodnie z krajowym planem pobierania próbek do badań monitoringowych opracowanym dla powiatu włoszczowskiego.

Wyniki przeprowadzonych badań w 2011 roku potwierdzają, że nie są przekraczane dopuszczalne stężenia substancji chemicznych, biologicznych czy leków w badanych tkankach , wydzielinach i wydalinach zwierząt .

III. Systemy informatyczne :

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w trakcie swojej pracy wykorzystuje w szerokim zakresie środki komunikacji elektronicznej. Podstawowymi systemami informatycznymi są:

- **system SPIWET (Skoordynowany Program Inspekcji Weterynaryjnej)** – ewidencja krajowych podmiotów gospodarczych prowadzących działalność znajdującą się pod nadzorem IW;
- **system TRACES (Trade Control and Expert System)** – unijny system kontroli i powiadamiania o przemieszczeniach zwierząt żywych i niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego przez terytorium państw członkowskich UE dotyczących wymiany wewnętrznej, importu i tranzytu z krajów trzecich oraz eksportu do krajów trzecich;
- **system RASFF (Rapid Alert System of Food and Feed)** – system powiadamiania i wczesnego ostrzegania o zagrożeniach wynikających z niewłaściwej jakości produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz;
- **system ADNS (Animal Disease Notification System)** - system zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt;
- **system ZChZZ (Zgłaszania Chorób Zakaźnych Zwierząt)** - dodatkowy system rejestracji i zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt, badań monitoringowych i kontroli gospodarstw na terenie RP;
- **system VETLINK** – system gromadzący i zarządzający danymi dotyczącymi wyników badań laboratoryjnych prowadzonych w kierunku wykrywania chorób zakaźnych zwierząt,
- **system BTW- PIW**– system gromadzący i zarządzający danymi dotyczącymi wyników badań laboratoryjnych prowadzonych w kierunku choroby niebieskiego języka owiec i bydła.

IV . Nadzór nad ochroną zdrowia zwierząt

Sprawowanie nadzoru nad ochroną zdrowia zwierząt jest jednym z podstawowych obowiązków organów Inspekcji Weterynaryjnej. Sytuacja taka wynika niewątpliwie z historycznej ewolucji kompetencji organów administracji weterynaryjnej, na którą duży wpływ miały doświadczenia zdobyte w walce z epizootiami. Nie bez znaczenia jest również zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi lub zwierząt, jakie nadal stanowią choroby zakaźne zwierząt, występujące w kraju i za granicą.

W ramach realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia zwierząt Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie sprawował w 2011 r. nadzór nad następującymi podmiotami prowadzącymi w różnym zakresie działalność związaną ze zwierzętami:

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zarobkowy przewóz zwierząt lub przewóz zwierząt wykonywany w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej	4
Środki transportu zatwierdzone do transportu zwierząt poniżej 8 godz.	3
Punkty unasienniania zwierząt	11
Punkty kopulacyjne	5
Hodowla lub chów ryb, mięczaków lub skorupiaków	23
Utrzymywanie zwierząt gospodarskich w celu umieszczenia tych zwierząt na rynku lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt (konie, bydło, drób (rzeźny i towarowy – jaja konsumpcyjne), świnie, owce, kozy, pszczoły, zwierzęta futerkowe)	4519

W powyższych podmiotach przeprowadzono łącznie 377 kontroli, podczas których w 78 skontrolowanych podmiotach stwierdzono niezgodności w stosunku do wymagań określonych w obowiązujących przepisach.

Ponadto, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt do obowiązków Inspekcji Weterynaryjnej należy zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Należy przez to rozumieć czynności podejmowane w celu wykrycia choroby i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu się, czynności prowadzące do ostatecznej likwidacji choroby, jak również działania związane z myciem, czyszczeniem i odkażaniem w ognisku choroby oraz postępowaniem przy ponownym wprowadzaniu zwierząt do gospodarstwa.

W 2011 r. na terytorium powiatu włoszczowskiego wystąpiły następujące choroby zakaźne zwierząt podlegające zwalczaniu z urzędu:

Nazwa choroby	liczba ognisk	Liczba chorych zwierząt
Gruźlica bydła	1	1
Amerykański zgnilec pszczoł	1	25 rodzin

W celu kontroli sytuacji epizootycznej w powiecie oraz mając na względzie jego ochronę przed występowaniem groźnych chorób zwierząt, Inspekcja Weterynaryjna corocznie prowadzi badania monitoringowe (kontrolne) w kierunku niżej wymienionych jednostek chorobowych podlegających obowiązkowi zwalczania, bądź rejestracji czy monitorowania zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. W 2010 r. przeprowadzono badania zgodnie z załączoną poniżej tabelą:

**ZESTAWIENIE PRZEPROWADZONYCH BADAŃ MONITORINGOWYCH CHOROBY
ZAKAŻNYCH ZWIERZĄT W POWIECIE WŁOSZCZOWSKIM W ROKU 2010.**

L.p.	Kierunek badania	Ilość przeprowadzonych badań	UWAGI
1.	GRUŻLICA BYDŁA	3025	1/5 stad bydła na terenie powiatu
2.	BRUCELOZA BYDŁA	1826	1/5 stad bydła na terenie powiatu
3.	ENZOOTYCZNA BIAŁACZKA BYDŁA	1826	1/5 stad bydła na terenie powiatu
4.	BSE	BYDŁO OWCE, KOZY	Padłe bydło , owce i kozy
5.	PRYSZCZYCA BYDŁA	10	Wytypowane stada bydła na terenie powiatu
6.	BRUCELOZA OWIEC i KÓZ	121	Stada owiec i kóz utrzymywanych na terenie powiatu
7.	Gorączka Q, IBR-IPV	28	Wytypowane stada kóz i bydła na terenie powiatu
8.	POMÓR ŚWIŃ	15	Wytypowane stada świń na terenie powiatu
9.	CHOROBA AUJESZKYEGO U ŚWIŃ	2187	Stada świń na terenie powiatu
10.	CHOROBA NIEBIESKIEGO JĘZYKA	42 BYDŁO 42 OWCE	Wytypowane stada owiec i stada bydła
11.	CHOROBA PĘCHERZYKOWA ŚWIŃ	10	Wytypowane stada świń na terenie powiatu
12.	POMÓR DZIKÓW	5	Próby dostarczane przez myśliwych
13.	WSCIEKLIŻNA LISÓW WOLNO ŻYJĄCYCH	Dostarczono za pośrednictwem PIW do ZHW Kielce 21 szt.	Dostarczane przez myśliwych

W celu likwidacji wścieklizny u lisów wolno żyjących, które są podstawowym rezerwuarem tej groźnej dla człowieka choroby, przeprowadzone były dwie akcje szczepień tych zwierząt przeciwko wściekliznie (wiosenna i jesienna) na terenie powiatu włoszczowskiego.

V. Nadzór nad identyfikacją i rejestracją zwierząt

Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawują nadzór w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawując przedmiotowy nadzór:

1) mają w szczególności prawo do bezpośredniego dostępu do danych zawartych w rejestrze prowadzonym przez Polski Związek Hodowców Koni, Polskie Towarzystwo Kuców Szetlandzkich, Stowarzyszenie Hodowców i Użytkowników Kłusaków oraz Polski Klub Wyścigów Konnych, dotyczącym zwierząt z rodziny koniowatych jak również w rejestrze prowadzonym przez ARiMR, dotyczącym zwierząt gospodarskich oznakowanych oraz do dokonywania korekt i uzupełnień w ww. rejestrach, a także do wprowadzania do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych informacji o statusie epizootycznym siedzib stad.

2) przeprowadzają kontrole na miejscu w siedzibie stada dotyczące oznakowania i rejestracji zwierząt, w szczególności wypełniania obowiązku prowadzenia księgi rejestracji i wyposażenia bydła oraz koniowatych w paszporty.

Raport z kontroli identyfikacji i rejestracji w siedzibach stad zwierząt z gatunku bydlęto przeprowadzonych w 2011 r.

1. Ogólne informacje o zwierzętach i kontrolach	
Łączna liczba siedzib stad zarejestrowanych na terytorium Polski na początku okresu sprawozdawczego	
Łączna liczba objętych kontrolą siedzib stad siedzib stad w okresie sprawozdawczym	175
Łączna liczba zwierząt według stanu rejestracji na terytorium Polski na początku okresu sprawozdawczego	
Łączna liczba zwierząt objętych kontrolą w okresie sprawozdawczym	2401

2. Niezgodność z rozporządzeniem (WE) nr 1760/2000.	
Siedziby stad, w których stwierdzono niezgodność	22

3. Sankcje nałożone zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 494/98	Zwierzęta objęte sankcjami	Siedziby stad objęte sankcjami
Ograniczenia przewozu pojedynczych zwierząt	0	0
Ograniczenia przewozu wszystkich zwierząt z danej siedziby stada	0	0
Zabicie zwierząt	0	0

VI. Nadzór nad humanitarną ochroną zwierząt

Ważnym elementem działalności i realizacji przez Inspekcję Weterynaryjną zadań ustawowych jest prowadzony przez nią nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt. Oprócz kontroli przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt w gospodarstwach, w transporcie, a także podczas uboju zwierząt rzeźnych, Inspekcja Weterynaryjna w Polsce, jako jedyna tego typu służba w Unii Europejskiej, sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem przepisów weterynaryjnych oraz przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt w schroniskach dla bezdomnych zwierząt. Inspekcja Weterynaryjna kontroluje gospodarstwa utrzymujące zwierzęta, sprawdzając przestrzeganie przepisów o ochronie zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt w gospodarstwach utrzymujących świnie, cielęta, kury nieśne i kurczęta brojlery.

Raport z kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta gospodarskie

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o ochronie zwierząt w transporcie, Inspekcja Weterynaryjna prowadzi rejestry przewoźników oraz środków transportu zatwierdzonych do długotrwałego transportu, a także przeprowadza kontrole przy każdym załadunku oraz rozładunku zwierząt, podczas transportu drogowego, w miejscach docelowych, w punktach skupu, miejscach wysyłki, punktach kontroli i punktach przeładunku. Kontrole muszą obejmować odpowiednią liczbę zwierząt transportowanych każdego roku w obrębie każdego państwa członkowskiego.

Na koniec 2011 r. było zarejestrowanych 3 przewoźników zatwierdzonych do przewozów do 8 godzin, 1 przewoźnik zatwierdzonych do przewozów powyżej 8 godzin oraz 1 środek transportu zatwierdzonych do długotrwałego transportu.

Roczny raport z kontroli środków transportu wykorzystywanych do przewozu zwierząt pod względem dobrostanu zwierząt

PRZEZNACZENIE ZWIERZĄT	TRANSPORTOWANE ZWIERZĘTA (w sztukach)					
	Bydło	Świnie	Owce / kozy	Koniowate	Drób i zającowate	Inne gatunki
a) Rzeźne		5214			1 241535	
b) Przeznaczone na eksport						
c) Importowane do celów hodowlanych		2207			251000	
d) inne						
Łącznie (a+b+c+d)		7421			1 538205	

Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba środków transportu	Liczba zwierząt					
		Bydło	Świnie	Owce/ kozy	Koniowate	Drób i zającowate	Inne gatunki
a) Podczas transportu drogowego							
b) w miejscu docelowym	1347		5414			1 263535	

c1) na targach, w punktach skupu						
c2) w miejscu wysyłki	19					45670
c3) w miejscu odпочzynku						
a+b+c1+c2+c3	1366		5414			
d)kontrola dokumentacji	1366		832			534

Niezgodności stwierdzone:	Liczba stwierdzonych niezgodności	Liczba zwierząt					
		Bydło	Świnie	Owce/kozy	Koniowate	Drób i zającowate	Inne gatunki
a) Podczas transportu drogowego							
b) w miejscu docelowym							
c1) na targach, w punktach skupu							
c2) w miejscu wysyłki							
c3) w miejscu odпочzynku							
a+b+c1+c2+c3	0	0	0	0	0	0	0

Organy Inspekcji Weterynaryjnej sprawowały nadzór nad **2** rzeźniami świń oraz **1** rzeźnią drobiu. Przeprowadzono łącznie w omawianym okresie **5** kontrole rzeźni świń oraz **3** kontrole rzeźni drobiu. W trakcie kontroli nie stwierdzono poważnych uchybień.

Roczny raport z kontroli rzeźni pod względem dobrostanu zwierząt

Liczba rzeźni zarejestrowanych:		3	
Liczba rzeźni skontrolowanych:		przez szczebel powiatowy	przez szczebel wojewódzki
		3	
Liczba kontroli przeprowadzonych:		5	
Liczba rzeźni, w których stwierdzono nieprawidłowości:		0	
Lp.	Rodzaj stwierdzonej nieprawidłowości <i>(należy wpisać odpowiedni numer pozycji z listy kontrolnej SPIWET rzeźnia)</i>	Liczba rzeźni, w których stwierdzono nieprawidłowość*	Działania podjęte w związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości <i>(wymienić)</i>
1.	NEGATYWNE		

*należy wpisać liczbę rzeźni, w których stwierdzono nieprawidłowości w stosunku do odpowiedniego numeru pozycji z listy kontrolnej SPIWET rzeźnia .

VII. Bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego

Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego. Pozyskiwanie, chów, wytwarzanie, oczyszczanie, ubój, rozbiór, przetwarzanie, pakowanie, przepakowywanie, przechowywanie lub transport to czynności składowe „produkcji”, nad którymi ma nadzór Inspekcja Weterynaryjna. Kontrole urzędowe są konieczne, w celu sprawdzenia, że podmioty działające na rynku spożywczym stosują się do przepisów w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności.

Tabela. Nadzór nad produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zatwierdzone rzeźnie zwierząt	2
Zatwierdzone zakłady rozbioru zwierząt kopytnych	2
Zatwierdzone przetwórnice mięsa czerwonego	2
Zakłady z produkcją surowych wyrobów mięsnych	1
Zatwierdzone rzeźnie drobiu	1
Zatwierdzone zakłady rozbioru mięsa drobiowego	1
Zakłady sprzedaży bezpośredniej	5
Zakłady przetwórstwa mlecznego	1
Punkty skupu mleka	57
Gospodarstwa mleczarskie	1399
Zakłady obróbki jelit	1
Podmioty prowadzące działalność MOL	4
Fermy kur niosek	1
Zakłady pakowania jaj	1

W powyższych podmiotach przeprowadzono łącznie 212 kontroli.

W wyniku stwierdzenia naruszenia prawodawstwa weterynaryjnego wymierzono w drodze decyzji administracyjnych 7 kar pieniężnych na sumę 44 000zł.

Jednocześnie pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej znajduje się ubój zwierząt w gospodarstwach z pozyskiwaniem mięsa na potrzeby własne. W roku 2011 zgłoszono taki ubój 17 sztuk świń .

W 2011 roku w powiecie włoszczańskim poddano badaniu w kierunku włośni 91 sztuk dzików pozyskanych na potrzeby własne myśliwych . Na uwagę zasługuje fakt ,że liczba dzików odstrzelonych w obwodach łowieckich na obszarze naszego powiatu **poddanych badaniu** w kierunku włośni znacząco wzrosła w porównaniu z latami poprzednimi .Można przypuszczać, że przyczyną zwiększenia ilości badań dzików jest uruchomienie "Pracowniadiagnostyki włośni" w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii we Włoszczowie. Jednak nie stanowi to jeszcze powodu do zadowolenia, ponieważ coroczne dane mówiące o ilości dzików odstrzelonych na obszarze naszego powiatu świadczą o tym ,że znaczna część dzików nie jest poddawana badaniu w kierunku włośni.

VIII. Nadzór nad środkami żywienia zwierząt, ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnymi produktami leczniczymi

Wykaz podmiotów nadzorowanych przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie w zakresie pasz, ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego oraz weterynaryjnych produktów leczniczych

Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
Zakłady pośrednie (zbiornice) kategoria 1	1
Podmioty zajmujące się transportem UPPZ kategorii 1	1
Spalarnie i współspalarnie	0
Podmioty wytwarzające pasze wymagające zatwierdzenia PLW	1
Podmioty obracające paszami wymagające zezwolenia PLW	10
Gospodarstwa utrzymujące zwierzęta i produkujące pasze na własne potrzeby	2320
Wytwórcy materiałów paszowych (produkcja pierwotna)	3
Zakłady lecznicze dla zwierząt	9
R A Z E M	2345

Oprócz sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w nadzorowanych podmiotach przeprowadzania badań monitoringowych inspektorzy Powiatowego Inspektoratu we Włoszczowie organizują i przeprowadzają stosowne szkolenia dla podmiotów, dla producentów rolnych, dla lekarzy weterynarii wyznaczonych do przeprowadzania czynności urzędowych - w zakresie obowiązujących przepisów krajowych i regulacji wspólnotowych dla określonego rodzaju działalności, w zakresie dotyczącym nowo wprowadzanych programów związanych ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (w 2011 roku również przeprowadzono szkolenia dla producentów świń w związku z kontynuowaniem realizacji programu choroby Aujeszkyego, dotyczące zasad przeprowadzania w gospodarstwach uboju zwierząt na własne potrzeby, kontroli wzajemnej zgodności i dobrostanu zwierząt).

Powiatowy Inspektorat Weterynarii we Włoszczowie, 29 – 100 Włoszczowa, ul. Żwirki 2
tel.: 41 394 49 92, fax: 41 394 44 45 w.28, e-mail: wloszczowa.piw@wetgiw.gov.pl